

8

стане то негово. И това той е научилъ отъ онзи изворъ отъ който тъй много е ~~чушилъ~~ - отъ народната песенъ, отъ нейните певци, които купуватъ всичко отъ пазаря: за да го препродадътъ - само следъ като въ тяхни ръце то изгуби пазарската си физиономия. Покрай нашите си, ний често пъти се вживяваме и въ чужди преживявания: това го знаятъ най-добръ Шекспиръ и Гете, а освенъ тяхъ всякой единъ творецъ, който създава творения за дълговеченъ животъ. Това сѫ може би незаконни чеда. Стига да сѫ хубави - а пъкъ за беда, те сѫ най-добхувавите! -, те те иматъ толкова право на животъ, колкото и законните. А у поети, които няматъ хубави законни рожби, те сѫ единственните които иматъ право на животъ. Слава Богу, Гете има свои такива безброй. И те свидетелствуватъ, че въ незаконните тече Гетева кръвъ. Историята - скандалиозна и литературна - се грижи да изнамири майка имъ: намъ, на читателите, и за нашето чувство е доста да знаемъ най-интересното въ тая работа - кой имъ е баща.

ТОЙ, ~~въ~~ когото природата ~~хосъженичкъ~~ отъ най-висшите си форми, той пъкъ ни е научилъ какъ ~~най-висше~~ форма, да въплътимъ въ песенъ нашите чувства. И ако е правъ Карлейлъ като казва че всичко е песень - олъ ис сонгъ -: най право е за Гете да де каже: за нещо всичко е било песенъ! Въ ново време той е първия гъркъ, който е заговорилъ за какъ въто е чувствуvalъ - безъ да е искалъ да знае кой и какъ ще се намръщи за това, и заговорилъ е как то чувствува, въ едно време когато такива неща сѫ биле опасни ереси. Второто нещо което Гете е внесълъ ново въ песенъта, то е хармонията на вътрешната съ външната форма, - туй което, той като художественъ инстинктъ, ~~жаждажъ~~ е родено